

fraktningsavdeling ble betydelig utvidet under okkupasjonen. Rederiet har vel aldri før tjent tilsvarende?

SÅ VIDT VI HUSKER HADDE TYSKERNE ordnet seg med halvannet hundre hollendere som besørget all tysk havnetransport i Bergen, herunder også det som vedrørte den tyske krigsmarine. Dette fikk den begavede og energiske direktør ordnet slik at hollenderne ble sendt hjem og BDS overtok også den innbringende virksomheten. Arbeidsstokken måtte da økes og tilgangen på dette arbeid var selvsagt ujevn og rykkevis. En fikk derfor ordnet det slik at den overtallige styrke kunne sjakles inn på tysk anlegg når det falt beleilig for rederiet.

KORT SAGT TYDER DET HELE PÅ at rederiet har tatt praktiske, hvilket her vil si økonomiske hensyn.

Rederiets juridiske rådgiver (og visstnok bror til en av underdirektørene) Claus Wiig, var så heldig å bli «statsadvokat» i såkalte «landsviksaker». Som ugild sendte han derfor rederiets profitorsak til «statsadvokat» Andreas Cappelen i Stavanger. Denne unge mann er kjent for sin inkasso av kr. 300.000,00 for noen tyskerentreprenører i 1943, og for sin nidkjærhet og uforsonlighet overfor N.S.-medlemmer og mindre profitører. Men nå agerte han snild gutt og sendte saken til riksadvokaten med innstilling om henleggelse. Og den store og nådeløse og midlertidig allmektige Sven Arntzen fant at her var det god grunn til å undskylde og å ta alt i den beste mening.

Og nå i februar 1950 ble så herr direktøren, tyskerens Vertrauensmann, dekorert med St. Olav. Og logrepresen synger ja og amen!

DETTE ER ANDEN OG TONEN I DET Solemske, Arntzenske og Gerhardstiske Norge. Dette er sosialisme, det er «strengt, men rettfærdig», det er «rettsstat», Gundersen, Andersen, amen! Kort sagt: Norge 1945—50.

Men la oss håpe her finnes fribårne kvinner og menn som ved hjelp av urokkelig rettsinn kan skaffe til veie det åndens penicillin som er uomgjengelig nødvendig om pasienten skal kunne helbredes fra sin skammelige farsott.

VI VIL IKKE PASTA AT VEDKOMMENDE REDERI og direktørs virksomhet under krig og okkupasjon var stridende mot Folkeretten og de gode gamle norske lovene som fortsatt står ved makt på en måte. Etter disse er det neppe adgang til annen reaksjon enn misbilligelse og drastisk beskatning, selv om vi nok synes det her er gått både unødig og utilførlig langt i retning av bi-stand og business. Men hvordan den fryktede påtalemyndighet ved de herrer Cappelen & Arntzen har prestert å finne de nødvendige smutthull i «Landsvikloven», det er ikke lett å

FLESTE at dersom den samme viselike fortolkningsmildhet var blitt utvist i alle saker som er blitt pådømt etter «Landssvikanordningen», så vilde et rettsoppgjør uten det nåværende dilemma ha vært avvirket i all sannsynlighet i løpet av 1945—46—47. Meget hadde da vårt folk og land vært spart for, og de herer som satte rettssviket i scene, og de menn som senere har stelt med det, kunne ha sittet med palmegrener i hendene istedetfor den mentale kardialgi de nå trekkes med som en permanent og uløselig lidelse.

Under revisjonen av «rettsoppgjøret» vil riksadvokatens henleggelse av den her omtalte profitorsak få grunnleggende betydning. St. Olavordenen vil også komme til å merkes i vurderingens vektskål, og er for så vidt ikke vekkastet.

T. F.

Dorenfeldt —

Forts. fra side 1.

ved sine fulle fem ikke skriver en slik bok uten at han sitter inne med kraftige beviser, eller iallfall mener å gjøre det.

IMIDLERTID VISER det seg at påtalemyndighetens første reaksjon ikke er å undersøke Harsems beviser, men å slå ham ned personlig — terrorisere ham. I strid med all praksis i injuriersaker blir han arrestert langt oppe på landsbygda og «transportert» til Oslo. Det er neppe noen kyndig jurist som nærer synderlig tvil om at reglene for pågrep og fengsling er overskredet — (straffeprosesslovens § 228 flg). Harsem har ingen «spor» å fjerne — hans beskyldninger foreligger på trykk. Heller ikke er det grunn til å frykte noen gjentagelse av den straffbare handling — hvis den er straffbar. Det som alt foreligger er sikkert fullt tilstrekkelig sett fra Harsems synspunkt. Og at en mann som ikke strever etter annet enn å komme for retten for å bevise sine beskyldninger skulle «unnvike», er det neppe noen som tror. Det viser seg også at Oslo forhørsrett avslår å gi fengslingskjennelse. Imidlertid holder påtalemyndigheten fremdeles Harsem fengslet i påvente av kjæremålsbeslutning i lagmannsretten — så får han iallfall en foregrepet fengselsstraff og holder kjæft den tiden han sitter inne.

ER DET NØDVENDIG AT PATALEMYNDIGHETEN gjør

ordinære norske domstolene) — skal aldeles ikke være en forban- net plikt, men en selvfølgelig re- fleks av domstolenes iboende verdighet. Føler De Dem som en solid og overbevisende represen- tant for denne opphøyede dom- merverdighet, som ikke må for- veksles med det å ta seg selv høyttidelig?

— Kan De gi noen psykologisk forklaring på at De ved flere an- ledninger — ved Deres særvot- tum — har vist Dem å være den strengeste av de strenge?

— Faller det Dem ikke inn å ta Deres stilling opp til overvei- else? Fungerte De som dommer ved noen anledning før De ble høyesterettsdommer? Og hvor- dan hadde det seg egentlig at De ble utpekt til h.r.dommer?

— Og hva synes så De, herr fylkesmann Lindebrekke? Synes De etter det som nå fore- ligger at De trakk de rette kort da De den 8. mai 1945 beskikket de herrer Reidar Skau og J. Cap- pelen Dahl til politimestre henholdsvis i Bergen og Horda- land?

Herr fylkesmannen er kjent for å representere det beste in- nen norsk embetsstand, så De har kanskje æresfølelse nok til å svare uforbeholdt. Vi som spør er innehavere av den samme borgerrett som fylkesmannen og høyesterettsdommeren.

Vi.

Husk

at ved en annonse i «8. MAI» rekker De ut over hele landet.

Averter derfor når De har noe å selge, når De søker arbeide el- ler når De selv ønsker arbeidere eller funksjonærer.

ting som strider så tydelig mot den alminnelige rettsbevissthet — jeg forutsetter da at retts- bevisstheten ikke har gjen- nomgått en fundamental for- andring i samband med lands- svikoppgjøret. Det ville være synd om vårt landssvikpoliti, som begynte så stolt i 1945 med flagget i topp og hele folkets tillit, skulle bli redusert i våre øyne til angstbitere. Pu- blikum, både jurister og andre, må etter hvert nødvendigvis få det inntrykk at det er noe som skal skjules — skjules for enhver pris. Og det kan ikke være bare småtterier.

Det vi nå trenger er åpenhet og frisk luft. Hvis justismini- steren ikke kan skaffe oss det, må Stortinget ta affære.

en betinget art. Teoretisk besto nemlig den mulighet at Sønju etter frigjøringen kunne bli godkjent i den nye stillingen, hvorved medlemskapet ville blitt ubetinget. Men bortsett fra muligheten for godkjennelse var situasjonen i 1942 den at okkupasjons- ens varighet var på det uvisse. Hvis et pensjonstilfelle inntraff i okkupa- sjonstiden, ville Pensjonskassens be- talingsplikt blitt aktuelt for okkupa- sjonstidens varighet. Pensjonskassen har derfor i den forløpne tid (1942—45) faktisk løpt en viss risiko i denne henseende. Jeg finner det derfor ikke riktig å se det slik at Sønju ikke har vært medlem av Pensjonskassen og at han av den grunn skulle ha krav på full restitusjon. Men når spørsmålet blir om størrelsen av det fradrag Pen- sjonskassen kan gjøre, står man overfor den vanskelighet at utløsningsreg- len i § 14 nr. 2 i loven av 1931 ikke er skrevet med tilfelle som dette for øye. Likheden med tilfelle som går direkte inn under § 14,2 er dog ikke særlig fjern, og jeg er blitt stående ved at den nevnte generelle regel, som er be- regnet på å dekke det gjennomsnitt- lig riktige, også frembyr det mest nærliggende holdepunkt for vårt til- felle. Jeg finner på samme måte som den dissenterende byrettsdommer at anvendelsen av denne regel ikke inne- bærer noen urimelighet overfor Sønju.

Jeg tilføyer til slutt at jeg ikke vil ha uttalt noe om hvordan stillingen med hensyn til det prinsipielle spør- mål ville vært dersom det ikke hadde dreiet seg om ansettelse av en faglig kvalifisert mann i en ordinær norsk administrativ stilling, men f. eks. om en stilling opprettet for å tjene fiendt- lige eller rettsstridige formål. Forhol- det vil da etter omstendighetene kun- ne tenkes å ligge slik an at norske domstoler allerede på grunn av ær- barhetsreglen ikke kan gi sin sank- sjon til kravets gjennomføring.

Saksomkostninger finner jeg ikke bør tilkjennes hverken for byretten eller Høyesterett.

Jeg stemmer for denne

DOM:

Statens Pensjonskasse betaler innen 2 — to — uker fra forkynnelsen av denne dom til Haakon Olav Sønju 864 — åttehundreogfireogseksti — kroner med 4 — fire — av hundre årlig rente fra 12. juni 1948 til betal- ing skjer.

Saksomkostninger tilkjennes ikke.

Dommer Fougner: Jeg er i det vesentlige og resultatet enig med før- stevoterende. I anledning av dissensen finner jeg å burde tilføye at jeg ikke vil ha uttalt noe med hensyn til hvor- vidt en i okkupasjonstiden av kom- missariske instanser tilsatt tjeneste- mann i visse tilfeller vil kunne gjen- nomføre et krav på etterbetaling av uhevet lønn som er opptjent under okkupasjonstiden. Jeg forstår også

Gamle apparater taes i bytte.
Ring 68 36 97 eller skriv til E.B.M. Post Box 17, Bekkelagshøgda.
Jeg sender Dem oppgaver og forslag.
Elektrisk utstyr og komfyrer.

Plass ledig for dreng eller ektepar

som er vant med gardsarbeid. Trivelig sted på middelstor Jærgard nær sjøen. For flinke pålitelige folk gode vilkår. Oppgi alder tid- ligere arbeid lønnsforlangende og når tiltredelse til

MARTIN S. WIIG, Orre, Jæren

Hvem kan hjelpe tidligere NS-baker

38 år gammel til fast stilling i by eller på land. Frisk og særs kraf- tig. Vant til å arbeide selvstendig. Kan også ta annet arbeide, så som, nattevakt, lagermann, ell. l. Stor familieforsørger. Total av- holdsmann, ærlig og pålitelig. Attester på forlangende. Bill. mrk. «Mot lysere tider» nr. 82.

Stuebygning

eller lite småbruk ønskes kjøpt. Helst hvor litt gårdsarb. eller kon- torarbeid kan fåes i nærheten. Bill. m. oppl. mrk. «Opland eller Hedmark» nr. 81.

En grei flink jente

i alder 25—30 år som kan påta seg arbeide ved en mindre fjell- stue får plass. Må være kyndig i noe matlagning og baking. Bill. mrk. «Gjerne tidl. NS» nr. 78.

Hus, kompaniskap.

N.S.-folk eller andre, skaff selvstendig fagmann hus, strek- ningen: Rogaland—Nordland. Fri lære for driftig mann, even- tuelt kompani. Bill. mrk. «Våren 1950» nr. 77.

Hushjelp,

god lønn, eget værelse, ordnet fritid, hos hyggelige folk. Nær- mere opplysninger

Cally Tvengsberg,
Brynn gård, Kirkenær i Solør

førstevoterendes votum i samsvar hermed.

Dommer Thrap: Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med dom- mer Wold.

Dommer Bonnevie: Som dom- mer Fougner.

Etter stemmegivningen avsa Høy- sterett denne

DOM:

Statens Pensjonskasse betaler innen 2 — to — uker fra forkynnelsen av denne dom til Haakon Olav Sønju 864 — åtte hundre og fire og seksti — kroner med 4 — fire — av hundre i årlig rente fra 12. juni 1948 til betal- ing skjer.

Saksomkostninger tilkjennes ikke.

Frontkjemperenke,

40 år, litt formue, trenger et lite hjem for seg og sin datter — helst i Oslos nærhet, samt arbeid til livets opphold. Er tidligere kontordame. Bill. mrk. «Fra som- meren av» nr. 75.

Bondegutt

fra Vestlandet, tidl. NS, skilt søker en sympatisk dame, 25—35 år, som er interessert i bonde- yrket. Foto. Bill. mrk. «Ikke spøk nr. 80».

Bokføring

for bønder og mindre nærings- drivende kan overtas. — 15 års praksis fra ligningsregnskaper.

Skriv etter nærmere opplys- ninger.

J. Oskar Birkebæk
Revetal på Tønsberg.

Hallo — hallo!

Tidligere NS-mann ønsker komme i forbindelse med en som disponerer kontor i by eller på større industriet for samar- beid med avskrivningskontor. De beste avbealinger has. Total av- holdsmann. Bill. mrk. «Energi nr. 83».

Opplag 9 700

Løssalgspris 25 øre

Nordmørspostens Trykkeri